

**Najvyšší súd
Slovenskej republiky**

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **K. K.**, bytom v Č. – u H., O. 107/71, proti odporkyňi **Sociálnej poisťovni – ústredie, Bratislava**, o odvolaní proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 25Sd 54/2008-16 z 15.04.2008 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky **z r u š u j e** rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 25Sd 54/2008-16 zo dňa 15. apríla 2008 a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a rozhodnutie.

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom krajského súdu bolo zrušené rozhodnutie odporkyne, ktorým zamietla žiadosť navrhovateľky o sirotsky dôchodok. Krajský súd dôvodil tým, že navrhovateľke bol priznaný sirotsky dôchodok, ktorého výška bola určená podľa ustanovenia § 50 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v platnom znení v spojení s ustanovením § 176 Zákona o sociálnom zabezpečení. Za tohto stavu nemôže obstať, podľa názoru krajského súdu, argumentácia odporcu uvedená v odôvodnení zamietajúceho rozhodnutia, ktorá spočíva v tom, že nárok na sirotsky dôchodok navrhovateľke nevznikol, lebo jej matka ku dňu smrti nespĺnila podmienku zamestnania. Podľa názoru krajského súdu raz priznané dobrodenie, konkrétne odstránenie tvrdosti zákona v zmysle ustanovenia § 176 Zákona o sociálnom zabezpečení, je povinný rešpektovať odporca i napriek ustanoveniu § 76 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, pretože ide o uznanie doby zamestnania, ktorá spadá i do obdobia platnosti a účinnosti Zákona o sociálnom poistení.

Odporkyňa v odvolaní proti rozsudku krajského súdu žiadala prvostupňový rozsudok zmeniť a jej rozhodnutie potvrdiť. Uviedla, že navrhovateľke vznikol nárok na sirotsky dôchodok pred 1. januárom 2004 dňom smrti jej matky dňa 16. apríla 2000. Suma sirotského dôchodku bola určená s poukazom na § 50 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov vo výške 400,-Sk mesačne, pretože zomretá matka

ku dňu smrti nebola poberateľkou starobného dôchodku, ani invalidného dôchodku, ani dôchodku za výsluhu rokov a nespĺnila ani podmienky nároku na tieto dôchodky. Priznaný sirotský dôchodok pre navrhovateľku bol odňatý od 16. septembra 2006 rozhodnutím číslo X. zo dňa 13. júna 2006. Nárok na sirotský dôchodok zanikol, pretože navrhovateľka dňom 31. augusta 2006 prestala spĺňať podmienku nezaopatrenosti dieťaťa uvedenú v § 76 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení na nárok na tento dôchodok. Nakoľko bolo preukázané, že navrhovateľka opätovne splnila podmienky nezaopatrenosti dieťaťa od 1. septembra 2007 tým, že sa stala študentkou Technickej univerzity vo Zvolene, o jej žiadosti o priznanie sirotského dôchodku zo dňa 21. septembra 2007 odporkyňa rozhodla podľa § 265 a § 76 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení. Pretože matka navrhovateľky ku dňu smrti nepoberala starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok, ani invalidný dôchodok a nespĺnila podmienky nároku na starobný dôchodok, ani podmienky nároku na invalidný dôchodok, rozhodnutím číslo X. zo dňa 30. novembra 2007 odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľky zo dňa 21. septembra 2007 o sirotský dôchodok.

Odporkyňa poukázala na to, že navrhovateľke vznikol nárok na sirotský dôchodok od 16. apríla 2000, pretože splnila podmienku nezaopatrenosti dieťaťa, ktorému zomrel rodič, uvedenú v § 49 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení a všeobecnú podmienku trvalého pobytu na nárok na dávku podľa § 103 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení. Pretože matka navrhovateľky ku dňu smrti nebola poberateľkou dôchodkovej dávky a podmienky nároku na invalidný dôchodok ku dňu smrti nespĺnila (v rozhodnom období získala 435 dní, t.j. 1. rok a 70 dní doby zamestnania), podmienky nároku na starobný dôchodok ku dňu smrti nemohla splniť (zomrela vo veku 37 rokov), suma sirotského dôchodku sa určila podľa § 50 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov pevnou sumou. Pri použití predmetného ustanovenia sa nezohľadnili získané doby zamestnania matky navrhovateľky, a preto neprichádzalo do úvahy použitie § 176 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov. Po zmene rozhodujúcich skutočností na nárok na sirotský dôchodok odporkyňa v súlade s ustanovením § 265 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení preskúmala, či sú splnené podmienky na vznik nároku na sirotský dôchodok. Podľa § 76 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení odporkyňa nemohla rozhodnúť o priznaní sirotského dôchodku len na základe opätovného splnenia podmienky nezaopatrenosti dieťaťa, pretože skutkový stav ku dňu smrti matky navrhovateľky sa

nezmenil, t. j. matka navrhovateľky ku dňu smrti nesplnila ani jednu z podmienok uvedených v tomto ustanovení.

Krajský súd v Žiline podľa odporkyne nesprávne právne posúdil vec a zrušil rozhodnutie, ktoré je vydané v súlade s platnou právnou úpravou a vychádza z preukázaného skutkového stavu.

Najvyšší súd, ako súd odvolací, preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach podaného odvolania a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Odvolací súd považuje dôvody odvolania odporkyne za relevantné a keďže sa krajský súd z týchto dôvodov vecou nezaoberal, zrušil prvostupňový rozsudok a vec mu vrátil na nové konanie podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. V ďalšom konaní krajský súd najmä znova posúdi použitie § 176 zákona č. 100/1988 Zb. so zreteľom na tvrdenie odporkyne, že pri použití § 50 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. pri priznaní skoršieho sirotského dôchodku pevnou sumou sa nezohľadnili získané doby zamestnania matky navrhovateľky.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. januára 2009

Za správnosť vyhotovenia:
Zuzana Katuščáková

JUDr. Ida Hanzelová, v.r.
predsedníčka senátu